

Parafia Niepokalanego Poczęcia MB, Marche, AR
Historia Polska w Ameryce, X. W. Kruszka, T. VII, s. 15-17
CAP at Orchard Lake.

W diecezji Little Rock, w samym sercu Stanu Arkansas, w powiecie o polskiej nazwie „Pułaski”, znajduje się parafia polska w miasteczku Marche odosobniona jakby wyspa pośród morza anglosaskiego. Od 1891—93 był tu proboszczem ks. R. Magot, a w roku 1896 ks. H. Orłowski. Staraniem ks. Hipolita Orłowskiego stanął tu kościółek Niep. Pocz. M. B., który dnia 25 maja 1896 został poświęcony. Od kilku lat (r. 1896) proboszczem tej parani jest ks. A. Sułek.

Familii polskich będzie około 150. Do szkoły parafialnej, w której uczą 2 Siostry Benedyktynki, uczęszcza przeszło 100 dzieci.

Wzmiankę o tej parafii znajdujemy już w starych kronikach i rocznikach. I tak w lipcu roku 1886 pisali z tej osady: Wiktor Gubański, Piotr Inda, Marcin Hamernik, Jan Łukasiewicz, stawając w obronie p. Dyniewicza z Chicago i jego „Gazety Polskiej”. Pisali już wtedy, roku 1886 między innymi: że było w Marche 60 osadników, najwięcej Galicyan, którzy „z gołą ręką z Polski tu przybyli”, a teraz ma każdy z nich przeszło 15 sztuk bydła rogatego i nierogacizny gromadami, które same po lesie się pasą”. Zimy tam nie znają. Klimat tam w Arkansas mniej więcej taki sam jak w Texas, z którym to Stanem Arkansas sąsiaduje. Więc tak jak w Texas i tu głównym produktem rolnym jest bawełna, która przynosi lepszy zysk niż pszenica, a robotę przy sprzątaniu bawełny i dzieci wykonać mogą. Niesłusznie tedy — piszą — obsypano błotem Gazetę Polską Dyniewicza, bo Arkansas dla biednych Polaków najlepszą, kolonią”.

Już wówczas, r. 1886., mieli tu Polacy „ładny kościółek, wielką szkołę na 3 klasy o 2 piętrach i w niej mieszkanie dla księdza i trzech nauczycieli, kosztem 3,000 dolarów, bez długu. Piszą także, że w tymże roku kolektował tam na polskie seminaryum w Detroit ks. A. Jaworski i zebrał \$130.

Oprócz Marche, są w Arkansas jeszcze inne osady polskie, jak: Hot Springs, Argentin i Fayetteville i Little Rock. W Little Rock i w Marche są grupy Związku N. P.